

Framing

Vorbereiding:

- Zorg voor voldoende dag- en weekbladen. Bestel kosteloos nieuwstfels op papier of digitaal met de [Nieuwsservice](#).
- Radiofragmenten via BNR en filmpjes via RTL Nieuws en Nu.nl

Onderwijsniveau: Primair onderwijs, groep 7 t/m 8

Vak: taal

Onderwerpen: betekenis en bijbetekenis

Lesduur: 50 minuten

Leerdoel: leerlingen onderscheiden betekenis en bijbetekenis

Kerdoelen: [1](#), [6](#), [7](#)

Werkvorm: klassikale introductie en afsluiting, kern in kleine groepjes

Introductie (10 minuten)

- Leg de begrippen betekenis en bijbetekenis uit. Elk woord heeft een letterlijke betekenis. Zo betekent het woord puber, een persoon tussen kind en volwassene in. De bijbetekenis richt zich meer op het gevoelswaarde of de beeldvorming die bij een woord hoort. De bijbetekenis van het woord puber kan zijn dat iemand lastig doet of dwars is. Met de keuze voor bepaalde woorden of beelden beïnvloed je de beeldvorming die positief of negatief kan zijn. Politici maken hier vaak gebruik van. Door te kiezen voor bepaalde woorden, dwingen ze de lezer om door hun bril naar een bepaald onderwerp te kijken. Deze overtuigingstechniek heet **framing**: het plaatsen van woorden in een bepaald denkraam. Een villasubsidie klinkt bijvoorbeeld voor veel mensen slechter dan hypotheekrenteaftrek. En een vrijheidsstrijder klinkt beter dan een terrorist.

Kern (30 minuten)

1. Leerlingen vullen betekenis en bijbetekenis van de woorden in tabel 1 in.
2. Leerlingen zoeken vier nieuwsberichten waarin framing voorkomt. Maak eventueel gebruik van voorbeelden op <https://www.trouw.nl/dossier/framing>

Afsluiting (10 minuten)

Bespreek de verschillen en overeenkomsten in (bij-)betekenis die de leerlingen gevonden hebben in de eerste tabel. Bespreek de gevonden frames uit tabel 2.

Differentiatie

- Leerlingen maken een krant met www.nieuwstool.nl en maken daarbij gebruik van de techniek framing. Ze kiezen woorden die behalve de letterlijke betekenis ook een bijbetekenis hebben. De woorden uit tabel 1 kunnen ook in de tekst gebruikt worden. Misschien worden er nieuwe woorden verzonnen.

Tabel 1

	Betekenis	Bijbetekenis
Villasubsidie		
Braaf		
Goedkoop		

Tabel 2

Frame (incl. bron)	Effect	Neutraal synoniem

